

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE
ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 09 februari 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 07 oktober 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Wegens de historische , historische, in casu architectuurhistorische en socio-culturele waarde:

- als monument:

kasteel Ter Hove, park, voormalige moestuin, boomgaard en toegangsdraven, gelegen te Borgloon (Bommershoven), Terhove 141;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 6e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 375A, 411L, 412D, 414C, 415A, 418D/2, 418E/2, 418K, 419D.

2° Wegens de historische en socio-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

landelijke omgeving van kasteel Ter Hove, gelegen te

Borgloon (Bommershoven), Terhove ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 6e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 374B, 374D, 375B, 375C, 377A, 377B, 378A, 378B, 379A, 379B, 409G, 410A, 410B, 410C, 410D, 412B, 412E, 412F, 413, 423B, 423D, 423E.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van het monument:

Ter Hove is een zeer oude stichting, waarvan de wortels tot de Gallo-Romeinse periode reiken, wat alleen al wordt bewezen door de strategische inplanting in de onmiddellijke omgeving van de kruising tussen een oude Romeinse weg, waarvan het tracé nog gedeeltelijk bewaard bleef, en de Molenbeek. De oudste concrete gegevens over het goed dateren van omstreeks 773, toen het door Adelardus werd overgedragen aan de abt van de Picardische Benedictijnerabdij van Corbie. Ter Hove bleef door de eeuwen heen als cijnshof functioneren en vanaf omstreeks 1670 verschijnt de familie de Tiecken eerst als pandeigenaar, later als daadwerkelijke eigenaar.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van het monument:

Het goed, dat vanaf de Ferrariskaart een min of meer stabiele structuur vertoont, bleef in kern herkenbaar als een versterkte herenhoeve (omwald terrein), met 17de- en 18de-eeuwse bouwsporen (silexplint, gevelsteen 1723). Het complex werd aan het einde van de 18de- en begin van de 19de eeuw gedeeltelijk tot buitengoed verbouwd (neoclassicistische verbouwing van de kasteelvleugel) en vanaf de late 19de eeuw verder aangepast in een combinatie van neostijlen (uitbouw van het kasteel, modernisering van hoevegebouwen en pachterswoning), waarbij al dan niet uit de oorspronkelijke bebouwing afkomstig, ouder bouwmetaal werd gerecupereerd (waaronder een deurlatei met datering 1759).

De meest zichtbare transformatie is de neoclassicistische, die gebeurde onder Michel-Balthazar de Tiecken (de Terhove), luitenant-generaal onder Napoleon en Willem I en die van het cijnshof een klassieke combinatie van buitengoed met hoeve maakte. In dezelfde periode werd de basis gelegd voor het landschapspark ten zuiden van het kasteel, waarvan de grote trekken herkenbaar bleven.

Socio-culturele waarde van het monument:

Ter Hove bleef duidelijk de sporen dragen van een gecombineerde functionaliteit als lustgoed en boerenbedrijf met een hiërarchische scheiding van leefwerelden. Dit blijkt uit de bebouwing met duidelijk onderscheiden en afzonderlijk toegankelijke componenten rond een gezamenlijk erf (residentiële vleugel vs. hoeve met pachterswoning, stallen en schuur), maar ook uit de structuur van het domein, met een goed zichtbare lusttuin aan kasteelzijde, sporen van een moestuin (herkenbaar aan bewaard gebleven ommuring) achter de gebouwen, en een boomgaard aan hoevezijde; daarbij behield het domein afzonderlijke ingangen voor de afzonderlijke componenten (parkpoort vs. poortgebouw van de hoeve).

Het complex is harmonisch ingebed in het landschap, banden tussen bebouwing en omgeving werden bij de aanleg van het park en de uitrusting van het domein ook bewust

gemanipuleerd (cf. doorzichten, monumentale dreven). Het geheel heeft zekere esthetische kwaliteiten.

Historische en socio-culturele waarde van het dorpsgezicht:

Kasteelgoed Ter Hove behield een uitgestrekt agrarisch kader met grote, functioneel bij de bebouwing aansluitende akker- en weilandpercelen. Deze toestand is al als dusdanig geregistreerd door de Ferrariskaart (1771-77) en is van wezenlijk belang voor de esthetische appreciatie van het complex.

Het geheel van bebouwing en omgeving is in ruimere zin is geïntegreerd in een uniek uitgestrekt cultuurlandschap met historische kasteeldorpen (Bommershoven, Sint-Pieters-Heurne, Heks, Widoorie) en domeingoederen (Monnikenhof, Manshoven), alternerend met een schitterend semi-ruraal kader van akkers, weiland en bossen, de verschillende elementen onderling verbonden door oude wegtracés, dat als geheel qua structuur en verschijningsvorm vrijwel onaangetast bleef door moderne stedenbouwkundige ingrepen.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

23 FEB 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN